

Budapest-bécsi Deklaráció az Európai Felsőoktatási Térségről

1. Mi, a bolognai folyamatban részt vevő országok felsőoktatásért felelős miniszterei, 2010. március 11-én és 12-én Budapesten és Bécsben találkoztunk, hogy meghirdessük az Európai Felsőoktatási Térséget (EFT), ahogyan azt a Bolognai Nyilatkozat 1999-ben megcélozta.
2. Az új országok felvételére vonatkozó, általunk elfogadott követelmények alapján üdvözljük Kazahsztánt, az Európai Felsőoktatási Térség új tagországát.
3. Az 1999-ben elfogadott Bolognai Nyilatkozat egy olyan, világviszonylatban versenyképes és vonzó Európai Felsőoktatási Térség képét vetítette előre 2010-re, amelyben a felsőoktatási intézmények, erősen elkötelezett oktatók támogatásával, teljesíthetik sokszínű feladataikat a tudásalapú társadalomban; és ahol a hallgatók a mobilitás előnyeit élvezve, mely a végzettségeik igazságos és gördülékeny elismerésével is együtt jár, megtalálhatják a számukra leginkább megfelelő tanulmányi útvonalakat.
4. 1999 óta az Európai Kulturális Egyezmény 47 aláírója fogadta el ezt a víziót, és tett jelentős lépéseket annak megvalósítása érdekében. A állami hatóságok, felsőoktatási intézmények, hallgatók és oktatók, valamint munkaadók, minőségbiztosítási ügynökségek, nemzetközi szervezetek és európai intézmények közötti egyedülálló együttműködésben elköteleztük magunkat amellelt, hogy egy bizalmon, együttműködésen, a kultúrák, nyelvek és felsőoktatási rendszerek sokszínűségén alapuló Európai Felsőoktatási Térséget hozzunk létre.
5. A bolognai folyamat és az ennek eredményeként létrejött Európai Felsőoktatási Térség, melyek korábban nem látott példait jelentik a felsőoktatási regionális, határokon átnyúló együttműködésnek, jelentős érdeklődést váltottak ki a világ más részein, és az európai felsőoktatást láthatóbbá tették a világ térképén. Örülünk ennek az érdeklődésnek, és szívesen élénkítjük a szakpolitikai párbeszédet és együttműködésünket partnereinkkel világszerte.
6. Megismertük a független értékelő jelentést és a bolognai folyamatban részt vevő szervezetek jelentéseit. Örülünk e jelentések azon megállapításainak, hogy a felsőoktatási intézmények, oktatók és hallgatók egyre inkább azonosulnak a bolognai folyamat céljaival. Noha a bolognai reformok megvalósítása terén már jelentős előrelépések történtek, a jelentések mutatják, hogy az Európai Felsőoktatási Térség különböző célkitűzései, úgymint a képzési szerkezet és tantervek reformja, a minőségbiztosítás, az elismerés, a mobilitás és a szociális dimenzió, különböző mértékben valósulnak meg. A közelmúltbeli tiltakozások néhány országban, melyek részben nem a bolognai folyamattal kapcsolatos fejlemények és intézkedések ellen irányultak, figyelmeztettek arra, hogy a bolognai célok és reformok némelyikének indoklása és bevezetése nem volt megfelelő. Tudunk az oktatók és hallgatók köreiből hallható kritikus hangokról, és odafigyelünk azokra. Elismerjük, hogy az oktatók és hallgatók bevonásával kiigazításokra és további munkára van szükség európai, nemzeti és különösképpen intézményi szinten annak érdekében, hogy valóban olyanra váljon az Európai Felsőoktatási Térség, amilyennek mi azt elképzeljük.
7. Mi, a Miniszterek elköteleztettek vagyunk a Leuveni Nyilatkozatban a következő évtizedre meghatározott feladatok és az abban elfogadott célok teljes és megfelelő

megvalósítása mellett. A felsőoktatási intézményekkel, oktatókkal, hallgatókkal és más érintettekkel szorosan együttműködve fokozni fogjuk a már megkezdett reformok befejezésére irányuló erőfeszítéseinket, hogy biztosítsuk az oktatók és hallgatók mobilitását, fejlesszük a felsőoktatási intézményekben zajló oktatást és tanulást, javítsuk a végzetek foglalkoztathatóságát és mindenki számára a jó minőségű felsőoktatást biztosítsunk. Nemzeti szinten is törekedni fogunk a bolognai folyamattal kapcsolatos jobb információ-áramlásra és a folyamat megértésének elősegítésére valamennyi érintett és a társadalom egésze körében.

8. Mi, a Miniszterek, ismételten elkötelezzük magunkat a felsőoktatási intézmények oktatói-kutatói szabadsága, autonómiája és elszámoltathatósága mint az Európai Felsőoktatási Térség alapelvei mellett, és kiemeljük a felsőoktatási intézmények szerepét a békés, demokratikus társadalmak előmozdításában és a társadalmi kohézió erősítésében.
9. Elismerjük a felsőoktatási közösség – intézményi vezetők, oktatók, kutatók, adminisztratív munkatársak és hallgatók – kulcsszerepét az Európai Felsőoktatási Térség létrehozásában, és ez által lehetőséget biztosítunk a hallgatók számára olyan tudás, készségek és kompetenciák elsajátítására, melyek hozzájárulnak karrierjükhöz, demokratikus állampolgári létükhöz, illetve személyes fejlődésükhöz is. Elkötelezzük magunkat amellelt, hogy jobban bevonjuk a felsőoktatás oktatóit és hallgatóit az Európai Felsőoktatási Térség kiteljesítésébe és további fejlesztésébe. Teljes mértékben támogatjuk az oktatók és hallgatók bevonását a döntéshozatali struktúrákba európai, nemzeti és intézményi szinteken egyaránt.
10. Felkérünk minden érintettet, hogy segítsék elő az ösztönző munka- és tanulási környezet kialakítását, és támogassák a tanuló-központú oktatást mint olyan módszert, amely a tanulót támogatja az oktatás mindenféle formájában, és a legjobb megoldást jelenti a fenntartható és rugalmas tanulmányi életúthoz. Ez egyúttal az oktatók és kutatók nemzetközi hálózatokban történő együttműködését is megköveteli.
11. Mi, a Miniszterek, újra megerősítjük, hogy a felsőoktatás közfelelősség. A jelenlegi nehéz gazdasági helyzet dacára elkötelezzük magunkat amellelt, hogy a felsőoktatási intézmények számára biztosítottak legyenek a szükséges források az állami hatóságok által kijelölt és felügyelt keretek között. Meggyőződésünk, hogy a felsőoktatás jelentős motorja a társadalmi és gazdasági fejlődésnek és az innovációnak, egy egyre inkább a tudás által meghatározott világban. Ebből következően nagyobb erőfeszítéseket fogunk tenni a szociális dimenzió terén annak érdekében, hogy egyenlő hozzáférést biztosítsunk a minőségi oktatáshoz, kiemelt figyelmet szentelve az alulreprzentált csoportoknak.
12. Mi, az Európai Felsőoktatási Térségért felelős miniszterek, kérjük a Nemzetközi Bologna Csoportot, hogy javasoljon olyan lépéseket, amelyek megkönnyítik az elfogadott bolognai elvek és célkitűzések megfelelő és teljes körű megvalósítását az egész Európai Felsőoktatási Térségben, különösen nemzeti és az intézményi szinten. Gondolunk itt egyebek mellett új munkamódszerekre, mint például az egymástól tanulás, a tanulmányutak és más, információ-áramlást segítő tevékenységek. Az Európai Felsőoktatási Térség folyamatos fejlesztése, jobbítása és erősítése, az Európai Kutatási Térséggel való összhangjának elősegítése révén Európa képes lesz sikeresen szembenézni a következő évtized kihívásaival.
13. A következő Miniszteri Találkozónkra, melyen értékeljük az elért haladást és még tovább visszük a Leuveni Nyilatkozatban meghatározott feladatainkat, Romániában, Bukarestben kerül sor 2012. április 26-27-én.